

De viktigaste materiella ändringarna i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet (AKTA) 2007-2009, löneändringarna enligt likalönsprotokollet och ändringarna enligt arbetslivsprotokollet

Löneförhöjningar 2007–2009

2007	1.10.2007	allmän förhöjning 54 euro/mån., dock minst 3,4 %, lönerna för familjedagvårdarna enl. bilaga 12 höjs med 3,8 % (underteckningsprotokollet § 2).
	12/2007	i december 2007 en engångspott på 270 euro (underteckningsprotokollet § 6).
2008	1.3.2008	likalönsfatt, vars kostnadseffekt inom AKTA-området är i snitt 1,8 % och som används och fördelas på det sätt som framgår av likalönsprotokollet (likalönsprotokollet punkt 3.1).
	1.3.2008	lokal justeringsfatt 0,5 % (underteckningsprotokollet § 3).
	1.9.2008	allmän förhöjning 2,4 % (underteckningsprotokollet § 2).
2009	1.5.2009	lokal justeringsfatt 0,3 % (underteckningsprotokollet § 3) och lokal justeringsfatt för främjande av likalöner 0,5 % (likalönsprotokollet punkt 2 och 3.2).
	1.9.2009	allmän förhöjning 2,4 % (underteckningsprotokollet § 2).

Individuella tillägg enligt lönekapitlets § 6 mom. 1 höjs 1.10.2007 med 3,4 %, 1.9.2008 med 2,4 % och 1.9.2009 med 2,4 %. Också minimilönerna i lönekapitlet höjs med en allmän förhöjning vid samma tidpunkter.

AKTA

Allmän del

Bestämmelsen om arbetstagares skyldighet att visa upp läkarintyg när anställningen tillträds eller vid övergång till en annan uppgift har justerats så att bestämmelsen om risk för att arbetsavtalet förfaller har slopats. Om arbetstagaren inte visar upp ett godtagbart läkarintyg kan arbetsavtalsförhållandet avslutas endast på grunder som anges i arbetsavtalslagen (§ 9).

Lönekapitlet

På grund av avsaknad av erfarenhet (mindre än 5 mån.) kan grundlönen sänkas med högst 5 % och på grund av avsaknad av kompetens med högst 10 %. På grund av avsaknad av erfarenhet och kompetens kan grundlönen sänkas med totalt högst 10 % (§ 4 mom. 2 och 3).

Bestämningen av den uppgiftsrelaterade lönen har preciserats så att omständigheter som ska beaktas i arbetsvärderingen har lagts till i tillämpningsanvisningarna, till exempel bedömning och dokumentering av hur värderingssystemet fungerar i praktiken och uppgörande av en arbetsbeskrivning. Också tidpunkten för justeringen av den uppgiftsrelaterade lö-

nen har ändrats när det gäller övergång till mindre krävande uppgifter som sker på arbetstagarens egen begäran (§ 5).

Kretsen av de representanter för arbetsgivaren vars lön kommunen eller samkommunen kan besluta om med avvikelse från de allmänna lönebestämmelserna i avtalet, till exempel genom att betala helhetslön, har utvidgats. Utvidgningen gäller främst stora kommuner och kommunens/samkommunens ledande tjänsteinnehavare som ansvarar för ett stort förvaltningsområde (§ 14).

Enligt den nya bestämmelsen kan helhetslön betalas också till en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som arbetar med ett tidsbundet projekt vars verksamhet grundar sig på ett anslag som huvudsakligen finansieras av utomstående. Bestämmelsen gäller främst utbildad personal med specialkunskaper och har karaktär av försöksbestämmelse (§ 15).

Ersättningen till arbetarskyddsfullmäktige från och med 1.10.2007 ingår i den ordinarie lönen (§ 16).

Bestämmelserna om arbetsgivarens kvittningsrätt för fordran har justerats så att de motsvarar den ändrade lagstiftningen (§ 19).

Bestämmelsen om lönen för den tid som en tjänsteinnehavare varit avstängd från tjänsteutövning har preciserats. När tjänsteinnehavaren ska betalas den lön som uteblivit under avstängningen har arbetsgivaren rätt att dra av vissa belopp (§ 20).

Arbetstid

Möjligheten att lokalt avtala om att nattskift inte i sin helhet räknas som arbetstid i vårdinrättningar och motsvarande inrättningar har slopats. Bestämmelsen ansågs strida mot arbetstidsdirektivet (§ 3 mom. 3).

Samtliga socialarbetare på vilka olika arbetstidsformer har tillämpats beroende på arbetsplatsen övergår 1.3.2008 till tillämpningsområdet för 37 timmars veckoarbetstid. Det betyder att en betydande del av socialarbetarna får en förlängning av arbetstiden med 45 minuter. Lönen justeras 1.3.2008 för deras del så att den motsvarar arbetstidsförändringen (§ 10).

Semester

Semesterbestämmelserna har justerats i enlighet med semesterlagen som trädde i kraft 1.4.2005. Bland annat procentsatserna för de procentuella semesterlönerna (§ 14) och semesterersättningarna (§ 16 mom. 3 och 4 och § 21 mom. 3.) har ändrats (till 9 och 11,5 %) och kalkylerade uteblivna lönebelopp för vissa frånvarotider läggs till den lön som ligger till grund för semesterlönen eller semesterersättningen. Bestämmelserna om tidpunkten för och fastställande av semester har justerats så att de är förenliga med bestämmelserna i semesterlagen (§ 7–11). Till avtalet har fogats en möjlighet att komma överens om att semesterförmåner överförs till ett nytt anställningsförhållande (§ 1 mom. 6). Till tider som är likställda med arbetad tid har fogats tillfällig vårdledighet och frånvaro av tvingande familjeskäl (§ 4).

Tjänst- och arbetsledighet

Bestämmelsen om personskador som förorsakats av brott har slopats.

På grund av förändringar i lagstiftningen har rätten till tillfällig vårdledighet också utsträckts till att gälla en förälder som inte bor i samma hushåll som barnet (§ 9). En sådan förälder får ändå inte lön för denna tid (se närmare bilaga 6).

Till kategorin avlönade lediga dagar har bifogats dagen för registrering av ett parförhållande och begravningsdagen för partner i ett registrerat parförhållande medan begravningsdagen för makas/makes förälder har slopats (§ 11).

Förtroendemän

Till huvudförtroendemän ges på deras begäran kvartalsvis förutom de uppgifter som sedan tidigare anges i avtalet även uppgifter om anställningsförhållandets art (tillsvidare- eller visstidsanställning) för nya arbetstagare och grunden för varför en nyanställning är på visstid, om anställningen varar minst 30 kalenderdagar. Ändringen i bestämmelsen gäller från och med 1.10.2008 (§ 6).

Rekommendationen om arbetsbefrielse för huvudförtroendemän har justerats så att befrielse ges i medeltal för en arbetsdag i veckan per 120–135 tjänsteinnehavare/arbetstagare.

Också ersättningarna för huvudförtroendemän har justerats (§ 10). Den uppgiftsrelaterade lönen för förtroendemän som helt och hållet befriats från sina uppgifter har också justerats och justeras enligt de kommande allmänna förhöjningarna 1.9.2008 och 1.9.2009 (§ 9).

Permittering, ombildning till deltidsanställning samt anställningens upphörande

Sådana bestämmelser som regleras i arbetsavtalslagen, lagen om kommunala tjänsteinnehavare eller lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare har slopats.

Lönesättningsbilagorna 1.3.2008

Dyrortsklass II slopas 1.3.2008. Förändringen gäller vissa lönesättningspunkter i bilaga 2 (bildningsväsendet), bilaga 4 (personalen inom socialvården) och bilaga 5 (dagvårdspersonalen). Vissa strukturella ändringar har gjorts i lönesättningsbilagorna 4 och 5. Tillämpningsanvisningarna i lönesättningsbilagorna 3 och 4 har kompletterats.

Ytterligare har vissa grupper slopats i lönesättningen.

Protokoll om främjande av likalön och upprätthållande av lönernas konkurrenskraft i kommunerna och samkommunerna år 2008 och 2009

Målet för detta avtal är att utjämna omotiverade skillnader mellan löner för män och kvinnor och också att upprätthålla de kommunala arbetsgivarnas konkurrenskraft i lönehänseende så att de kan konkurrera om den utbildade arbetskraften med andra sektorer på arbetsmarknaden. Kommunala arbetsmarknadsverket har i likhet med de övriga centrala arbetsmarknadsorganisationerna förbundet sig vid att främja likalön på arbetsmarknaden och detta är ett konkret sätt att främja den.

Kostnadseffekten är i snitt 2 % av lönesumman för den kommunala sektorn. Påverkningsgraden är olika inom de olika avtalsområdena (AKTA, UKTA, LÅKTA, TS och TIM-AKA) beroende på grunden för bestämning av likalönspotten 1.3.2008. Också inom AKTA:s tillämpningsområde varierar kostnadseffekten betydligt beroende på personalstrukturen i kommunen eller samkommunen.

Lönejusteringarna genomförs enligt likalönsprotokollet 1.3.2008 och 1.5.2009.

Storleken på likalönspotten 1.3.2008 har beräknats med beaktande av kvinnodominansen och den relativa andelen kvinnor av dem som avlagt examen inom respektive avtalsområde. Inom AKTA-området är pottens storlek enligt uträkningar för hela landet 1,8 % av lönesumman för det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet. Potten går till justeringar av grundlönen inom vissa lönesättningspunkter som nämns i bilagan till likalönsprotokollet (med 2,6 eller 1,3 %). Dessutom höjs de egna uppgiftsrelaterade lönerna med samma procentsatser (2,6 eller 1,3 %) för alla de tjänsteinnehavare och arbetstagare vars lön bestäms enligt de lönesättningspunkter som har justerats med likalönspotten enligt ovan. Denna höjning är inte prövningsbaserad.

Den andra likalönspotten på 0,5 % används 1.5.2009. Den används lokalt för justeringar av uppgiftsrelaterade löner och individuella tillägg.

Arbetslivsutveckling

Som bilaga till detta cirkulär medföljer protokollet om förhandlingar om arbetslivsutveckling inom kommunsektorn. Enligt protokollet kom parterna överens om att tillsätta ett flertal arbetsgrupper med uppgift att utveckla och revidera avtalen och rekommendationerna och om att en utredning bör göras om hur arbetarskyddssamarbetet fungerar i praktiken. Dessutom kom parterna överens om ersättning till ordinarie arbetarskyddsfullmäktige.

Ersättning till arbetarskyddsfullmäktige

Till ordinarie arbetarskyddsfullmäktige betalas från och med 1.10.2007 en ersättning på 53 euro/månad som räknas till den ordinarie lönen. Ersättningen är en ny avtalsbestämmelse.